

DEN  
NORSKE  
FILMSKOLEN



*Bachelor of  
Fine Arts  
i film og fjernsyn*

*Studieplan  
2023-2026*

*Den  
norske  
filmskolen*

**Bachelor i film og  
audiovisuelle kunstformer**

<b>Den norske filmskolen .....</b>	<b>1</b>
Bachelor i film og audiovisuelle kunstformer .....	2
<b>Studieplan: BFA i film og audiovisuelle kunstformer .....</b>	<b>1</b>
Navn på studiet:.....	1
FS kode .....	1
Studiepoeng .....	1
Studiets nivå og organisering .....	1
Bakgrunn for studiet .....	1
Læringsutbytte.....	2
Studiets oppbygging og innhold .....	3
Emner semester 1-4 .....	3
Emne 1: Innsikt — 60 sp (semester 1 og 2).....	3
Emne 2: Utvikling — 60 sp (semester 3 og 4).....	4
Emner semester 5-6 .....	4
Emne 3: Utveksling — 30 sp (valgemne, semester 5) .....	4
Emne 4: Praksis — 15 sp (valgemne, semester 5) .....	4
Emne 5: Faglig fordypning — 15 / 30 sp (valgemne, semester 5) .....	5
Emne 6: Prosjektutvikling — 15 sp (valgemne, semester 5).....	5
Emne 7: Bacheloroppgave — 30 sp (semester 6) .....	5
Delemner .....	5
Felles .....	5
Spesialisering .....	6
Produksjon i team .....	6
Målgruppe .....	7
Relevans for arbeidsliv og videre studier .....	7
Opptakskrav og rangering .....	7
Arbeids- og undervisningsformer.....	8
Pedagogisk tilnærming .....	8
Produksjonsøvelser .....	8
Praksis .....	9
Vurderingsformer.....	9
Kunstnerisk utviklingsarbeidsbasert undervisning .....	10
Internasjonalisering .....	10
Informasjons- og kildekompetanse .....	11
Godkjenning .....	11
<b>Emne 1: Innsikt .....</b>	<b>12</b>
Emnekode .....	12
Emnets navn .....	12
Studiepoeng.....	12
Semester .....	12
Språk.....	12
Krav til forkunnskap .....	12
Læringsutbytte.....	12
Innhold.....	13
Delemne <i>Felles 1</i> .....	13
Delemne <i>Spesialisering 1</i> .....	14
Delemne <i>Produksjonsøvelser i team 1</i> .....	14

Arbeids- og undervisningsformer.....	14
Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges .....	15
Eksamen .....	15
Tillatte hjelpemidler til eksamen .....	15
Praksis .....	15
Emnet erstatter.....	16
Emnet overlapper med .....	16
Ansvarlig fakultet.....	16
<b>Emne 2.....</b>	<b>17</b>
Emnekode .....	17
Emnets navn .....	17
Studiepoeng.....	17
Semester .....	17
Språk.....	17
Krav til forkunnskap .....	17
Læringsutbytte.....	17
Innhold.....	18
Delemne <i>Felles 2</i> .....	18
Delemne <i>Spesialisering 2</i> .....	19
Delemne <i>Produksjonsøvelser i team 2</i> .....	19
Arbeids- og undervisningsformer.....	19
Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges .....	20
Eksamen .....	20
Tillatte hjelpemidler til eksamen .....	20
Praksis .....	20
Emnet erstatter.....	20
Emnet overlapper med .....	20
Ansvarlig fakultet.....	21
<b>Emne 3: Utvexling (valgemne).....</b>	<b>22</b>
Emnekode .....	22
Emnets navn .....	22
Studiepoeng.....	22
Semester .....	22
Språk.....	22
Krav til forkunnskap .....	22
Læringsutbytte.....	22
Innhold.....	22
Arbeids- og undervisningsformer.....	23
Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges .....	23
Eksamen .....	23
Tillatte hjelpemidler til eksamen .....	23
Praksis .....	23
Emnet erstatter.....	23

Emnet overlapper med .....	23
Ansvarlig fakultet .....	23
<b>Emne 4: Praksis (valgemne).....</b>	<b>24</b>
Emnekode .....	24
Emnets navn .....	24
Studiepoeng .....	24
Semester .....	24
Språk .....	24
Krav til forkunnskap .....	24
Læringsutbytte .....	24
Innhold .....	25
Arbeids- og undervisningsformer .....	25
Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges .....	25
Eksamen .....	25
Tillatte hjelpemidler til eksamen .....	25
Praksis .....	25
Emnet erstatter .....	25
Emnet overlapper med .....	26
Ansvarlig fakultet .....	26
<b>Emne 5: Faglig fordypning — 15 sp (valgemne, semester 5).....</b>	<b>27</b>
Emnekode .....	27
Emnets navn .....	27
Studiepoeng .....	27
Semester .....	27
Språk .....	27
Krav til forkunnskap .....	27
Læringsutbytte .....	27
Innhold .....	28
Arbeids- og undervisningsformer .....	28
Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges .....	28
Eksamen .....	29
Tillatte hjelpemidler til eksamen .....	29
Praksis .....	29
Emnet erstatter .....	29
Emnet overlapper med .....	29
Ansvarlig fakultet .....	29
<b>Emne 6: Faglig fordypning — 30 sp (valgemne, semester 5).....</b>	<b>30</b>
Emnekode .....	30
Emnets navn .....	30
Studiepoeng .....	30
Semester .....	30
Språk .....	30

Krav til forkunnskap .....	30
Læringsutbytte.....	30
Innhold.....	31
Arbeids- og undervisningsformer.....	31
Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges .....	31
Eksamen .....	32
Tillatte hjelpemidler til eksamen .....	32
Praksis .....	32
Emnet erstatter.....	32
Emnet overlapper med .....	32
Ansvarlig fakultet.....	32
<b>Emne 7: Prosjektutvikling — 15 sp (valgemne, semester 5) .....</b>	<b>33</b>
Emnekode .....	33
Emnets navn .....	33
Studiepoeng.....	33
Semester .....	33
Språk.....	33
Krav til forkunnskap .....	33
Læringsutbytte.....	33
Innhold.....	34
Arbeids- og undervisningsformer.....	34
Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges .....	34
Eksamen .....	34
Tillatte hjelpemidler til eksamen .....	34
Praksis .....	35
Emnet erstatter.....	35
Emnet overlapper med .....	35
Ansvarlig fakultet.....	35
<b>Emne 8: Bacheloroppgave .....</b>	<b>36</b>
Emnekode .....	36
Emnets navn .....	36
Studiepoeng.....	36
Semester .....	36
Språk.....	36
Krav til forkunnskap .....	36
Læringsutbytte.....	36
Innhold.....	37
Arbeids- og undervisningsformer.....	37
Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges .....	38
Eksamen .....	38
Tillatte hjelpemidler til eksamen .....	38
Praksis .....	38
Emnet erstatter.....	38

Emnet overlapper med .....	38
Ansvarlig fakultet .....	38
<b>Vedlegg 1: Spesialiseringer .....</b>	<b>39</b>
Manus .....	39
Beskrivelse .....	39
Fokusområder for spesialisering i manus: .....	39
1. Dramaturgi.....	39
2. Filmfortelling i praksis. ....	40
3. Den personlige historie .....	40
Regi .....	40
Beskrivelse .....	40
Fokusområder for spesialisering i regi .....	41
1. Personinstruksjon .....	41
2. Mise-en-scene .....	41
3. Kunstnerisk lederskap.....	41
4. Personlig visjon.....	42
Produsent.....	42
Beskrivelse .....	42
Fokusområder i spesialisering som produsent:.....	42
1. Prosjektutvikling.....	42
2. Scheduling / budsjett / regnskap .....	43
3. Filmproduksjon .....	43
4. Juss og finansiering .....	43
Foto .....	43
Beskrivelse .....	43
Fokusområder for spesialisering i foto: .....	44
1. Fotografens rolle og arbeidsoppgaver .....	44
2. Bruk av kamera i visuell filmfortelling .....	44
3. Kamerabevegelser, lys og framing.....	45
4. Fotografens verktøy .....	45
5. Etterarbeid og visuelle effekter .....	45
Produksjonsdesign .....	46
Beskrivelse .....	46
Fokusområder for spesialisering i produksjonsdesign .....	46
1. Kunst-, arkitektur og designhistorie.....	46
2. Konseptutvikling og visuell presentasjon .....	46
3. Planlegging og arbeidsredskap.....	47
4. Arbeid i studio og på location .....	47
Klipp.....	47
Beskrivelse .....	47
Fokusområder for spesialisering i klipp: .....	48
1. Digital redigering.....	48
2. Filmspråk og montasje.....	48
3. Lyd og musikk.....	48
4. Klipping av film og dramaturgi.....	48
Lyd .....	49
Beskrivelse .....	49
Fokusområder for spesialisering i lyd: .....	49
1. Kunstnerisk samarbeid .....	49
2. Sonisk historiefortelling.....	49
3. Lyddesign, lydteknikk og akustikk.....	49

# Studieplan: BFA i film og audiovisuelle kunstformer

## Navn på studiet:

Bachelor i film og audiovisuelle kunstformer. Kortversjon av navnet: BFA i film.

Engelsk navn: Bachelor of Fine Arts in Film and Audio-Visual Arts. Kortversjon av navnet: BFA in Film.

Studiet er kunstfaglig og har dermed forkortelsen «BFA» (Bachelor of Fine Arts) som plasserer det i en internasjonal sammenheng med andre kunstfag. Dette er i kontrast til «BA» (Bachelor of Arts) som internasjonalt referer mest til disiplin fag innenfor humaniora og samfunnsfag.

## FS kode

**BFAFILM** (foreslått)

## Studiepoeng

180 sp

## Studiets nivå og organisering

Studiet er et kunstfaglig, heltids bachelorstudium tilpasset det nasjonale og europeiske kvalifikasjonsrammeverket.

For tiden består spesialiseringene av syv spesifikke fagområder innenfor fagområdet film og audiovisuelle kunstformer:

- Manus (engelsk: *Screenwriting*)
- Regi (engelsk: *Directing*)
- Produsent (engelsk: *Producing*)
- Foto (engelsk: *Cinematography*)
- Produksjonsdesign (engelsk: *Production Design*)
- Klipp (engelsk: *Editing*)
- Lyd (engelsk: *Sound*)

## Bakgrunn for studiet

Den norske filmskolen ble opprettet som følge av et Stortingsvedtak i 1991, som la grunnlaget for at en skole med følgende mandat:

- Den er Norges nasjonale kunstfaglige utdanning innenfor film og audiovisuelle kunstformer,



- Skolen skal sikre at filmen får samme vilkår for utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid som alle andre kunstformer i Norge og
- Skolen skal tilby utdanning på så høyt nivå at det ikke er nødvendig å reise til utlandet for å få kunstfaglig utdanning innenfor film.

Skolen forvalter et stort ansvar for forvaltning og utvikling av kunstfaglig utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor filmfeltet.

## Læringsutbytte

Samlet læringsutbytte for BFA i film er:

### *Kunnskap*

- har bred kunnskap om sentral kunstnerisk praksis, metoder, retninger, diskusjoner og verktøy innenfor filmfeltet og egen spesialisering
- kjenner til kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor filmfeltet og egen spesialisering
- har bred kunnskap om metoder for samarbeid i kreative prosjekt
- kan oppdatere sin kunnskap innenfor filmfeltet og egen spesialisering
- har kunnskap om filmens historikk, tradisjon, egenart og plass i samfunnet

### *Ferdigheter*

- kan anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra kunstnerisk praksis- og utviklingsarbeid innenfor filmfeltet på problemstillinger knyttet til eget arbeid ut fra begrunnede valg
- kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning
- kan anvende metoder for samarbeid i forskjellige relasjoner og kunstneriske prosjekt
- kan finne, vurdere og henviser til kunnskap og kunstnerisk praksis innenfor filmfeltet og kan bruke dette slik at det belyser en problemstilling
- kan beherske relevante faglige verktøy, teknikker og uttrykksformer for å skape fortellinger innenfor film og audiovisuelle kunstformer

### *Generell kompetanse*

- har innsikt i ulike etiske problemstillinger knyttet til filmproduksjon
- kan planlegge og gjennomføre arbeid i teambaserte og varierte filmprosjekter som strekker seg over tid, alene og som deltaker i en gruppe, i tråd med etiske krav og retningslinjer
- behersker metoder for samarbeid som løfter teammedlemmers bidrag til det kunstneriske prosjektet
- kan formidle kunnskap om sentrale filmfaglige problemstillinger og løsninger, gjennom relevante uttrykksformer
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre med bakgrunn innenfor filmfeltet og egen spesialisering og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis
- har kunnskap om nytenkning og innovasjonsprosesser innenfor filmfeltet

## Studiets oppbygging og innhold

Den norske filmskolens utdanninger er bygget på det grunnleggende prinsipp at for å utvikle sine kunstneriske og håndverksmessige ferdigheter er man nødt til å arbeide med disse i praksis. Dette betyr at skolens utdanninger anvender en kombinasjon av erfaringsbasert læring, prosjekt-basert læring og situert læring, som samlet sett handler om at studentene vil møte en rekke workshops og øvelser som er egnet for å la dem arbeide praktisk med fagene sine og utvikle kunstnerisk og håndverksmessig kompetanse i situasjoner som vil forberede dem til å lage film.

Det er veldig lite teoretisk undervisning på skolen som ikke knyttes direkte til praktisk arbeid. Videre er alle praktiske øvelser bygget opp med økende kompleksitet og krav til ferdighetsmestring, som krever kontinuerlig tilstedevær, aktiv deltakelse og arbeid.

BFA i film består av flere emner. År 1 og 2 består av et emne hver, som dekker et helt skoleår og avsluttes med en muntlig eksamen basert på en mappevurdering. Emnene er gitt hver sin overskrift for å synliggjøre fokusområdene for studiene.

År 3 finnes flere valgmuligheter. I semester 5 kan studentene velge mellom flere emner på 15 eller 30 studiepoeng. Semester 6 består av et emne — bacheloroppgave — på 30 studiepoeng.

Semester 1	Semester 2	Semester 3	Semester 4	Semester 5	Semester 6
Emne 1: Innsikt (60)					
		Emne 2: Utvikling (60)			
				Utvexling (30)	
				Fordypning (30)	
				Praksis (15)	
				Fordypning (15)	
				Prosjektutvikling (15)	
					Bacheloroppgave (30)

### Emner semester 1-4

#### *Emne 1: Innsikt — 60 sp (semester 1 og 2)*

Første skoleår legger til rette for at studentene skal oppnå innsikt i og en felles forståelse for både eget og hverandres fagområder innenfor film. De skal utvikle et felles språk for å diskutere og reflektere rundt arbeidet de gjør, og få innsikt i prosesser og metoder for å skape filmkunst og begynne å utvikle en holdning til både eget kunstneriske ståsted og etiske problemstillinger som hører med filmfeltet. Videre skal de introduseres til profesjonelle standarder for filmarbeid samt metoder for samarbeid i kunstneriske prosesser.

På spesialiseringene vil studentene introduseres til grunnleggende både tekniske og kunstneriske verktøy for sine fagfelt, samt starte utforskningen av hva slags utøver og

kunstner de vil bli. Videre skal de introduseres til noen av de etiske vurderingene som hører med de forskjellige spesialiseringene.

I løpet av emne 1 vil studentene samarbeide på en praktisk filmøvelse som gir dem mulighet til å erfare teamsamarbeid mellom alle spesialiseringene i praksis.

### *Emne 2: Utvikling — 60 sp (semester 3 og 4)*

Da studentene skal, i løpet av første skoleår, ha oppnådd en felles forståelse og felles språk for å lage film skal de i andre skoleår utvikle disse ferdighetene gjennom tverrfaglige og felles workshops og øvelser. Videre skal en del fellesundervisning gi innblikk i det bredere filmfeltet, både som kunstfelt, kulturpolitisk område og fremtidig arbeidsmarked for studentene i tillegg til at de introduseres til noen nyvinninger og eksperimentelle områder innenfor audiovisuelle kunstformer.

I arbeid med spesialiseringene har studentene fått en grundig innføring i de viktigste verktøyene for fagfeltet i løpet av første året. I dette andre året videreutvikler de sine evner til å anvende disse verktøyene til å forløse en kunstnerisk intensjon, i tillegg til at de introduseres til mer avanserte verktøy og teknikker.

Gjennom både fellesaktiviteter, tverrfaglig arbeid og spesialisering skal også studentene øke sin innsikt i eget kunstnerisk ståsted samt få en dypere forståelse av sammenheng mellom eget fagfelt og de andre i en kollektiv prosess. Videre skal de ha fått erfaring med samarbeid i kunstneriske prosesser.

I løpet av emne 2 vil studentene samarbeide på en praktisk filmøvelse som utfordrer deres kreative evner innenfor eget fagfelt og til å samarbeide med samtlige andre spesialiseringer i arbeide med en felles kunstnerisk visjon.

## **Emner semester 5-6**

### *Emne 3: Utnesling — 30 sp (valgemne, semester 5)*

I semester 5 kan studentene velge et utenlandsopphold ved en annen filmskole som HINN / Dnf har utvekslingsavtale med. Utnesling knyttes direkte til spesialiseringen og tilbud vil variere avhengig av spesialiseringen studenten går på.

Skolen vil gjennomgå alternativene mot slutten av semester 3, slik at studenter kan planlegge eventuell utreise.

### *Emne 4: Praksis — 15 sp (valgemne, semester 5)*

Studenter kan velge forskjellige former for praksisarbeid i semester 5, knyttet til egen spesialisering. For mange spesialiseringer vil arbeid på Filmskolens masterproduksjoner være et godt alternativ, hvor det kan legges til rette for faglig utfordrende oppgaver under veiledning. For andre vil et opphold hos et produksjonsselskap eller etterarbeidshus kunne arrangeres.

Skolen vil gjennomgå alternativene mot i løpet av andre skoleår, slik at studenter kan planlegge eventuell praksis.

### *Emne 5: Faglig fordypning — 15 / 30 sp (valgemne, semester 5)*

Faglig fordypning kombinerer undervisning og veiledning i spesialisering med enkelte praktiske øvelser både i spesialiseringen og tverrfaglig.

Emnet kan taes som 15 sp og kombineres med et annet 15 sp. emne i løpet av semesteret, eller det kan taes som 30 sp over hele semesteret.

Dette emnet er også Filmskolens tilbud for eventuelle innreisende studenter på utveksling, og kan dermed bli gjennomført på engelsk.

Hvilke spesialiseringer som tilbys vil avhenge av både etterspørsel og tilgjengelighet av fagansatte.

### *Emne 6: Prosjektutvikling — 15 sp (valgemne, semester 5)*

Emnet er hovedsakelig rettet mot spesialiseringer i Manus, Regi og Produsent, men kan også velges av andre spesialiseringer. Emnet omfatter undervisning og veiledning i prosjektutvikling i film og tv-drama, og studentene vil arbeide selvstendig for å utvikle egne prosjekt.

Et mulig utfall er at studentene utvikler prosjektene som skal gjennomføres som bacheloroppgave i team.

Emnet kombineres med et av de andre 15 sp emnene i semester 5.

### *Emne 7: Bacheloroppgave — 30 sp (semester 6)*

Innholdet i bacheloroppgaven kan variere fra spesialisering til spesialisering, men hovedvekten er på en *eksamensfilm* laget i team bestående av 1 student fra hver spesialisering. For enkelte spesialiseringer vil dette strekke over hele semesteret — typisk for regi og produsent som er involvert i alle filmens faser — mens for andre vil det bety intensivt arbeide i bestemte perioder og mulighet til å utvikle og gjennomføre et personlig fordypningsprosjekt som del av bacheloroppgaven.

Bacheloroppgaven fyller semester 6 i sin helhet.

## **Delemner**

Hvert emne i år 1 og 2 er delt opp i 3 delemner som gjentas, men vekting mellom dem er forskjellig fra år til år. Delemene er:

- |                      |         |
|----------------------|---------|
| 1. Felles            | (30 sp) |
| 2. Spesialisering    | (50 sp) |
| 3. Produksjon i team | (40 sp) |

I praksis vil alle delemnene måtte inngå i vurderingen av læringsutbytte for emnene i år 1 og 2: Innsikt og Utvikling. Arbeidet i delemnene skal samlet sett bidra til at studentene oppnår det overordnede læringsutbyttet for studiet.

### *Felles*

Delemnet *Felles* gir studentene et grunnlag for å kunne ha en bevissthet rundt kreative prosesser, og dermed være i bedre stand til å utforme intensjoner, planer og refleksjoner som kan løfte det enkelte prosjekt. Her utvikles studentenes refleksjonsevne og evnen til

å sette eget kunstnerskap i en større kontekst. I tillegg til dette utvikler studentene et felles språk som setter dem bedre i stand til å samarbeide om en kunstnerisk intensjon.

Felles inneholder en rekke praktisk-teoretiske elementer som både gir studentene et felles språk og grunnlag til å lage film samt verktøy til å sette både eget virke og filmen som kunstform i en større og samfunnsmessig sammenheng.

Dette emnet inneholder en kombinasjon av klasseromsundervisning, filmvisninger, master classes, seminarer, eget arbeid og øvelser som gir studentene mulighet til å teste teoretiske elementer i praksis.

De 30 studiepoengene tildelt delemnet Felles fordeles slik:

- |                      |                 |
|----------------------|-----------------|
| 1. År 1 — Innsikt:   | 15 sp. i Felles |
| 2. År 2 — Utvikling: | 15 sp. i Felles |

Hvor delemnet omfatter en del arbeidskrav som må leveres for å kunne gå opp til eksamen.

### *Spesialisering*

Delemnet *Spesialisering* dekker de fagfunksjonene som utdannes ved Den norske filmskolen: manus, regi, produsent, foto, produksjonsdesign, klipp og lyd. Det er åpning for å legge til nye spesialiseringer i fremtidige kull. Spesialiseringene, også kjent som linjer, deles videre opp i inndelinger som synliggjør fagspesifikke områder på samme måte som emnene i dagens studieplan beskriver innholdet i de forskjellige linjene.

Spesialiseringene har en sentral plass i skolens utdanning, da studentene er tatt opp på grunnlag av deres søknad til den enkelte spesialisering og det er spesialiseringene som kommer sammen i team for å arbeide på filmøvelser. Gjennom studieforløpet vil studentene både utforske egen spesialisering gjennom linjeundervisning, samt utøve sin disiplin i tverrfaglige og felles praktiske øvelser med studenter fra andre spesialiseringer.

Det er viktig å erkjenne det vil finnes forskjeller mellom spesialiseringene når det gjelder deres totale tidsforbruk i en produksjonsøvelse i teams hvor noen kan ha en stor arbeidsmengde over en relativt kort tidsperiode (typisk de linjene som er i praksis ferdig med hoveddelen av sitt kunstneriske bidrag når innspillingen er slutt) og de som har kanskje en mindre intensiv arbeidsbyrde som strekker seg over lengre tid (typisk etterarbeid). Denne skjevheten vil alltid eksistere til en viss grad.

De 50 studiepoengene tildelt delemnet Spesialisering fordeles slik:

- |                      |                         |
|----------------------|-------------------------|
| 1. År 1 — Innsikt:   | 30 sp. i Spesialisering |
| 2. År 2 — Utvikling: | 20 sp. i Spesialisering |

Hvor delemnet omfatter en del arbeidskrav som må leveres for å kunne gå opp til eksamen.

### *Produksjon i team*

Produksjonsøvelser i team er produksjonsøvelser med gitte rammer (premisser og begrensninger) som har til hensikt å la studentene øve seg innen bestemte områder i filmproduksjon. Disse produksjonsøvelsene er eksplisitte øvelser i å lære å lage film og ikke nødvendigvis ferdige filmer.

Enhver produksjonsøvelse vil ha rammer som definerer både praktiske forhold, som tid, utstyr, teamsammensetting, budsjett, øvelsens lengde, osv., i tillegg til læringsfokus for studentene. Etter hvert som studentene tilegner seg mer erfaring vil rammene bli friere og det forventes at studentene tar større ansvar i å sette egne premisser og begrensninger.

De 40 studiepoengene tildelt delemnet Produksjon i team fordeles slik:

- |                      |                            |
|----------------------|----------------------------|
| 1. År 1 — Innsikt:   | 15 sp. i Produksjon i team |
| 2. År 2 — Utvikling: | 25 sp. i Produksjon i team |

Hvor delemnet omfatter en del arbeidskrav som må leveres for å kunne gå opp til eksamen.

## Målgruppe

Bachelorstudiet i film og audiovisuelle kunstformer henvender seg til motiverte studenter som ønsker å utvikle sine håndverksmessige og kunstneriske evner innenfor en faglig spesialisering i filmfeltet. Motivasjon til å jobbe i team er viktig.

I dag finnes ingen studier på videregående nivå i Norge som forbereder elever til å arbeide kunstfaglig med film. Studiet henvender seg derfor til kandidater som har laget film gjennom skoleprosjekt, på fritiden og eventuell annen utdanning som folkehøgskole og fagskole. Alternativt de som har noe arbeidserfaring fra film eller audiovisuelle kunstformer og ønsker å tilegne seg en utdanning innenfor en bestemt spesialisering.

Søkere til Den norske filmskolens bachelor må være forberedt på mye obligatorisk undervisning og perioder med lange dager og ekstraordinær innsats.

## Relevans for arbeidsliv og videre studier

Gjennomført BFA i film ved Den norske filmskolen kvalifiserer til arbeid i egen spesialisering på profesjonelle norske film- og tv-dramaproduksjoner og for produksjonsselskaper. Uteksaminerte kandidater vil også være i stand til å planlegge og gjennomføre egne kunstneriske prosjekt innenfor film og audiovisuelle kunstformer.

Bachelorstudiet kvalifiserer til opptak til Dnfs masterstudium i film og audiovisuelle kunstformer (MFA i film) og lignende kunstfaglige masterstudier i film internasjonalt. Enkelte spesialiseringer kan også kvalifisere til mastergrader innenfor andre kunstformer, som for eksempel lydkunst eller scenografi.

## Opptakskrav og rangering

Opptak til BFA i film ved Den norske filmskolen generell studiekompetanse. Dette kravet kan fravikes i spesielle tilfeller etter §3-6 i den nasjonale *Forskrift om opptak til høyere utdanning*. Videre gir forskriften, gjennom §4-9, Filmskolen hjemmel til å gjennomføre opptaksprøver for å undersøke om søkerne er kvalifisert til opptak.

Organisering og krav til opptaksprøvene er forskjellig for hver spesialisering og de konkrete krav offentliggjøres samtidig med at Dnf lyser ut opptak til BFA-studiene.

Søkere til BFA i film må gjøre seg kjent med opptakskravene, og sikre at de leverer alle arbeidsprøver, dokumentasjon og eventuelle andre krav til den spesialiseringen de ønsker å søke seg til.

Endelig rangering baseres på en kombinasjon av innsendt dokumentasjon og arbeidsprøver, gjennomført opptaksprøve og intervju.

## Arbeids- og undervisningsformer

Den kunstfaglige utdannelsen i film ved Den norske filmskolen vektlegger historiefortelling med levende bilder og lyd. I bachelorstudiet er det størst vekt på spillefilmen, kortfilmen og tv-drama, og de utviklings- og produksjonsmetoder knyttet til disse. Samtidig introduseres studentene til nye plattformer og teknologi som legger til rette for bruk av filmatiske uttrykk og teknikker til å skape nye former for fortellinger.

Undervisningsopplegget er bygget opp for å utvikle den enkelte students kompetanse og studentene lærer å anvende både tradisjonelle og innovative metoder og verktøy for å oppnå en kunstnerisk intensjon i samarbeid med andre teammedlemmer. Film er en teknisk krevende kunstform, og skolens tilnærming er at studentene må beherske relevante tekniske verktøy og arbeidsformer for sitt fagfelt for å kunne forløse sitt kreative og kunstneriske potensiale.

## Pedagogisk tilnærming

Filmskolens utdanninger er fundert i noen sentrale prinsipper som har avgjørende betydning for planlegging av studieforløpet og skolens forventninger til studentene. Kort oppsummert er disse:

1. Ved Filmskolen jobbes det i team, hvor filmen behandles som en kollektiv kunstform og både studenter og ansatte er gjensidig avhengig av hverandre for å lykkes. Mye utvikling og læring skjer i samarbeidsprosesser.
2. Skolen vektlegger kombinasjonen av praktisk arbeid i kunstneriske prosesser, satt i kombinasjon med teori og kritisk refleksjon som sikrer at lærdom fra erfaringer kan videreføres i nye situasjoner.
3. Film er en teknisk- og ressurskrevende kunstform, som krever gode ferdigheter og håndverksmessige evner for at den enkelte skal kunne uttrykke seg selv kunstnerisk. Det er derfor en del undervisning i håndverk og teknikk på spesialiseringene, men studentens progresjon måles basert på hvordan de bruker opparbeidede evner til å uttrykke seg i praktiske øvelser.

## Produksjonsøvelser

Produksjonsøvelsene er normalt ikke selvstendige filmproduksjoner, men øvelser i å lære å lage film, og er samtidig velegnede til å lære metoder for samarbeid. Slike øvelser kan både omfatte tradisjonelle arbeidsmetoder og formater og introdusere nye plattformer og ny teknologi. Studentens intensjoner og personlige og profesjonelle utvikling vektlegges mye mer enn resultatet. Arbeidsmetoder valgt er i høy grad hentet fra det virkelige liv i film- og tv-bransjen.

En del mindre øvelser kan involvere 2 eller flere spesialiseringer, mens noen utvalgte øvelser i studieforløpet vil involvere alle spesialiseringer som utøver sin fagfunksjon.

Dnf har på de enkelte spesialiseringene en rekke andre læringsformer som er avgjørende momenter i den enkeltes utdanning og personlige utvikling: workshops, seminarer og forskjellige kurs. Hensikten er å sikre at den enkelte utvikler seg som (med)forteller og tilegner seg nødvendige håndverksmessige ferdigheter for å kunne utøve sin kunstneriske uttrykkskompetanse. Felles for disse læringsformene er at gjennom utvikling av den enkeltes faglige, kunstneriske og tekniske ferdigheter skal studentene settes i stand til å inneha en mer presis kunstnerisk uttrykkskompetanse.

I de fleste produksjonsøvelser benytter skolen en *intensjonserklæring*. Dette er et arbeidsdokument som tydeliggjør studentens egne utviklingsmål i arbeidet med den spesifikke øvelsen. Den omfatter både hvilke kunstneriske og fortellermessige intensjoner studenten har med øvelsen for egen del, og hvilke håndverksmessige grep studenten akter å bruke for å oppnå disse intensjonene. Intensjonserklæringen utvikles med veiledning fra hovedlærer og skal samsvare med andre teammedlemmers intensjoner – dvs. det skal komme frem fra intensjonserklæringene at alle medlemmer av et team «lager samme film».

I evalueringen av den ferdige øvelsen baseres alle tilbakemeldinger og kommentarer på intensjonserklæringen for å sikre at det blir studentens faglige arbeid som står i fokus og ikke den enkeltes subjektive inntrykk av filmen.

## Praksis

Den norske filmskolen er tett koblet til nasjonal og internasjonal bransje gjennom ulike nettverk og samarbeidsformer. Dette sikrer både at studentene opplever bransjenære arbeidsformer i studieforløpet og at de får god kontakt med en rekke filmskapere som kan bli deres fremtidige arbeidsgivere og kolleger / samarbeidspartnere. Videre har skolen lenge har tradisjon for korte praksisopphold for en rekke spesialiseringer, og for kull 14 planlegger skolen for muligheter for lengre praksisopphold i norsk filmbransje eller på masterproduksjoner i semester 5.

## Vurderingsformer

De fleste øvelser på Filmskolens BFA, inklusive eksamensfilmen, skal vurderes på grunnlag av den enkelte students *intensjonserklæring*. Dette dokumentet skriver studenten i samråd med faglærer(e), og det omfatter både egen kunstneriske intensjon innenfor oppgavens ramme og en beskrivelse av hvilke håndverksmessige og faglige grep som skal benyttes for å oppnå denne intensjonen. Den individuelle intensjonserklæring skal også henge sammen med teamets felles intensjon i felles produksjonsøvelser.

Bachelorstudiet i film og audiovisuelle kunstformer er bygget opp slik at den enkelte må beherske fagfunksjonens stipulerte kunnskap og ferdigheter for å inneha god nok håndverksmessig kompetanse til å kunne utvikle og vise frem sitt kunstneriske talent. Gjennom studiet utvikles studentenes evner til å bruke opparbeidede kunnskap og ferdigheter til å uttrykke seg kunstnerisk, i tillegg til evne til refleksjon over egen kunstnerisk praksis; det er denne som vurderes jevnlig underveis i studiet gjennom



evalueringer av øvelsesproduksjoner og individuelle samtaler med hoved- og faglærere, og er i tillegg fokus i sluttevalueringen ved eksamen.

Gjennom skoleår 1 og 2 samler studenten sitt arbeid i praktiske øvelser på spesialiseringen og i produksjonsøvelser i team sammen med intensjonserklæringer, logger og refleksjoner i en mappe.

Sluttvurdering i år 1 og 2 gjennomføres som en muntlig eksamen basert på den enkelte students innleverte mappe.

I år 3 skal alle studenter samarbeide på en *eksamensfilm* som del av sin bacheloroppgave. Dette er en mer omfattende filmøvelse som utfordrer dem til å anvende opparbeidede ferdigheter og kunnskap i en selvstendig teamoppgave. I tillegg vil enkelte spesialiseringer ha mulighet til å gjennomføre en selvstendig fordypningsoppgave utviklet i dialog med faglig veileder. Disse øvelsene, sammen med intensjonserklæring, logger og kritisk refleksjon over eget arbeid og kunstnerisk utvikling, danner grunnlag for en muntlig sluttvurdering med intern og ekstern sensor.

## Kunstnerisk utviklingsarbeidsbasert undervisning

Kunstnerisk utviklingsarbeid (KU) er i norsk lov sidestilt med forskning, og kunstutdanning skal dermed være KU-basert på samme måte som annen utdanning er forskningsbasert. KU setter kunstutøvelsen i sentrum, gjennom synliggjøring av kunstneriske prosesser og metoder som kommer til uttrykk i et kunstnerisk verk i tett kobling til en eksplisitt kritisk refleksjon. Ved Den norske filmskolen, som ved flere andre kunstutdanninger, er kjernen i KU at det er en kombinasjon av kunstnerisk prosess og metode som fører til et kunstnerisk produkt som møter et publikum med en kritisk refleksjon rundt prosess, metode og resultat som deles med omverden.

En sentral del av KU-basert undervisning er møtet mellom studentene og fagansatte som har en aktiv kunstnerisk praksis. Dette krever en lærerstab med god og oppdatert kjennskap til bransjen, både profesjonelt og kunstnerisk. Det har derfor vært, og fortsetter å være, prioritert å hente undervisningspersonale fra norsk og skandinavisk film og tv-bransje.

## Internasjonalisering

Film, fjernsyn og beslektede medier er i dagens verden, internasjonale bransjer. Samarbeidspartnere, finansiering og inspirasjon hentes på tvers av landegrensene, samtidig som audiovisuelle fortellinger er viktige for å fremme en nasjonal kultur og identitet. Den norske filmskolen tar begge disse realitetene på alvor. Studiene har sterke bånd til den norske film- og tv-bransjen, samtidig som skolen går inn i et Skandinavisk og internasjonalt fellesskap.

Filmskolen inngår i det internasjonale nettverket CILECT / GEECT, og inngår i utvekslingsavtaler med flere medlemmer samt enkelte andre internasjonale film- og kunstutdanninger. Studenter som er interessert i utveksling i semester 5 vil bli introdusert til mulighetene i løpet av semester 3/4.

## Informasjons- og kildekompetanse

Film handler om å skape nye og unike verk som skal møte et publikum. Samtidig bygger en filmproduksjon på åndsverket til mange personer og inneholder ofte referanser til tidligere verk. I løpet av BFA i film skal studentene få innblikk i det komplekse feltet rundt opphavsrett, åndsverk og *intellectual property rights (IPR)* og hvordan det angår både dem selv og deres samarbeidspartnere. Studenter på spesialisering Produsent vil også få opplæring i handtering av juridiske avtaler på dette området.

Videre vil studentene få innføring i juridiske og etiske normer for bruk av eksisterende materiale i eget verk.

## Godkjenning

# Emne 1: Innsikt

## Emnekode

kommer

## Emnets navn

Innsikt

## Studiepoeng

60 sp

## Semester

1 og 2

## Språk

Norsk / skandinavisk med enkelte innslag på engelsk

## Krav til forkunnskap

Ingen

## Læringsutbytte

*Kunnskap.*

- har kunnskap om kunstnerisk praksis, metoder, retninger, diskusjoner og verktøy i norsk og internasjonal filmhistorie
- har kunnskap om metoder, praksiser og verktøy innenfor egen spesialisering og for samarbeid med andre spesialiseringer
- kjenner til etiske diskusjoner rundt filmen som kunst- og kulturuttrykk og dens samfunnsmessige påvirkningskraft
- kjenner til kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor filmfeltet
- kjenner til problemstillinger og diskusjoner rundt bærekraft i filmproduksjon
- har kunnskap om fagområdets historikk, tradisjon, egenart og plass i samfunnet, hvor fagområdet omfatter både egen spesialisering og filmen som helhet.

### *Ferdigheter.*

- kan anvende eksempler og referanser fra norsk og internasjonal filmhistorie i eget arbeid på grunnleggende nivå
- kan anvende grunnleggende metoder, praksiser og verktøy fra egen spesialisering både i eget arbeid og i samarbeid med et team
- kan reflektere over eget faglig arbeid og justere denne under veiledning
- kan anvende relevante faglige verktøy, teknikker og uttrykksformer i oppgaver og øvelser

### *Generell kompetanse.*

- kan bruke referanser fra kinematisk verk til å skape uttrykk med eget særpreg
- kan anvende relevante planleggingsmetoder og verktøy i eget arbeid og i samarbeid med andre, og kan reflektere over sammenheng mellom planlegging, samarbeid og resultat
- kan reflektere over filmfaglige problemstillinger og løsninger
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre med bakgrunn innenfor fagfeltet og gjennom dette få en økt forståelse for egen praksis.
- utvikler kunnskap om nytenkning og innovasjonsprosesser innenfor egen spesialisering
- har innblikk i etiske og juridiske problemstillinger rundt bruk av referanser og inspirasjonskilder i eget arbeid.

## **Innhold**

Emnet «Innsikt» skal gi studentene på Filmskolen innsikt i arbeidet som filmkunstner, filmskaper og filmforteller. Her introduseres studentene for både grunnleggende elementer av egen spesialisering (fagfunksjon), for filmens særegne estetikk og dramaturgi og for filmen som kollektiv kunstform hvor teamarbeide står i sentrum.

Emnet er delt opp i 3 delemner:

- |                              |         |
|------------------------------|---------|
| 1. Felles                    | — 15 sp |
| 2. Spesialisering            | — 30 sp |
| 3. Produksjonsøvelser i team | — 15 sp |

### **Delemne Felles 1**

I gjennomføringen av *Felles 1* vil studentene få innføring i:

- Norsk og internasjonal filmhistorie
- Filmkunst og filmforståelse
- Filmen i et samfunnsperspektiv
- Etiske perspektiver — både som filmskaper og filmen i samfunnet
- Norsk filmbransje
- Bærekraft

Samlet omfang av klasseromsundervisning, visninger, workshops og eget arbeid utgjør 375-450 timer over et skoleår. Det forventes at perspektiver og læring fra delemnet kommer til syne i studentenes arbeid og refleksjoner i de to andre delemnene.

### Delemne *Spesialisering 1*

Spesialiseringene er mer utfyllende beskrevet i *Vedlegg 1: Spesialiseringer*.

Hver spesialisering er delt opp i ulike fokusområder som beskriver hva studentene skal gjennom i eget fagfelt i løpet av bachelorstudiet.

I *Spesialisering 1* vil studentene lære noen av de sentrale verktøyene og metodene som benyttes av eget fagfelt, og få praktiske øvelser som gir dem rom til å begynne utviklingen mot å bli en dyktig utøver. Videre skal studentene, gjennom både undervisning og øvelser, begynne å sette egen spesialisering i sammenheng med de andre i et filmteam.

I løpet av *Spesialisering 1* vil studentene lære grunnleggende ferdigheter knyttet til eget fagfelt.

Samlet omfang av klasseromsundervisning, visninger, workshops og eget arbeid utgjør 750-900 timer over et skoleår. Det forventes at perspektiver og læring fra *Spesialisering* anvendes i studentenes arbeid og refleksjoner i de to andre delemnene.

### Delemne *Produksjonsøvelser i team 1*

Produksjonsøvelser er et av de mest grunnleggende elementer i Filmskolens pedagogiske grunnlag, hvor studentene bringes sammen med alle andre spesialiseringer og får erfaring i samarbeid og skapelsesprosess i et team. Det er i produksjonsøvelser at læring fra de to andre delemnene settes i praksis under forhold som ligner det studentene vil møte i arbeidslivet etter endte studier.

Produksjonsøvelser tar forskjellige former, og er ikke nødvendigvis avsluttede filmproduksjoner. Øvelser tidlig i studieforløpet kan være veldig konsentrert, med bestemte læringsmål som er felles for alle linjer. Øvelsene i år 2 og 3 er mer omfattende, og gjenspeiler økte forventninger til studentenes ferdigheter, samarbeidsevner og selvstendighet.

I *Produksjonsøvelser i team 1* arbeider studentene i øvelser hvor hensikten er alle skal lære det samme om film og filmproduksjon, og læringsutbyttet er konsentrert rundt konkrete tema som, for eksempel, mise-en-scene, synsvinkel, utsnitt, farger, lyd, og lignende.

Samlet omfang av selvstendig og veiledet arbeid utgjør 375-450 timer over et skoleår. Det forventes at perspektiver og læring fra de andre delemnene anvendes og reflekteres rundt i dette delemnet.

## Arbeids- og undervisningsformer

Veldig mye undervisning og læring ved Den norske filmskolen skjer «på gulvet», hvor studentene forventes å delta aktivt i praktiske øvelser, workshops, seminarer, mm.

Studieforløpet forutsetter at studentene opparbeider seg økende kompetanse gjennom kontinuerlig arbeid i felleskap med andre. I alle delemner finnes det team-baserte forløp og oppgaver, hvor studentene er avhengig av hverandre for å kunne lære og lykkes, og all undervisning er derfor obligatorisk.

I perioder vil det være meget intensive forløp, som kan både strekke seg over helger og medføre lengre arbeidsdager enn normalt.

Evaluerings er en viktig del av skolens utdanning, og øvelser i spesialiseringen, i tverrfaglige settinger og produksjonsøvelser i team evalueres basert på de læringsmålene som er forhåndsdefinert for oppgaven samt studentenes egne intensjoner og refleksjoner.

## **Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges**

For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha gjennomført og levert alle obligatoriske arbeidskrav knyttet til delemnene, samt deltatt i evalueringer og visninger av disse. Videre må alle intensjonserklæringer, logger og refleksjoner være levert i tråd med krav til gjennomføring av den enkelte oppgave. Detaljer om hva dette innebærer vil tydeliggjøres i hver oppgavetekst.

Filmskoles pedagogikk bygger på praktisk arbeid i alle spesialiseringer, og vektlegger forbindelsen mellom erfaring og refleksjon både for den enkelte og gruppevis. Dette medfører at all undervisning og praktiske øvelser regnes som obligatorisk, da de inneholder elementer det ikke vil være mulig å tilegne seg på andre måter.

## **Eksamen**

I løpet av emnet vil studenten ha levert en rekke obligatoriske arbeidskrav og disse arbeidene samles i en mappe som danner grunnlag for en muntlig eksaminering gjennomført ved slutten av semester 2. Arbeidskravene består av en kombinasjon av øvelser fra egen spesialisering og felles produksjonsøvelser. Hensikten med samtalen, i tillegg til en formativ vurdering, er å bevisstgjøre studenten på egen utvikling og områder som kan forbedres.

Eksamen sensureres av egen faglærer sammen med en faglærer fra en annen spesialisering.

Eksamen vurderes til bestått / ikke bestått.

## **Tillatte hjelpemidler til eksamen**

Alle.

## **Praksis**

Det inngår ikke formell praksis i dette emnet.

## **Emnet erstatter**

Ikke aktuelt

## **Emnet overlapper med**

Ingen

## **Ansvarlig fakultet**

Den norske filmskolen

## Emne 2

### Emnekode

kommer

### Emnets navn

Utvikling

### Studiepoeng

60

### Semester

3 og 4

### Språk

Norsk / skandinavisk med enkelte innslag på engelsk

### Krav til forkunnskap

Gjennomført emne 1 «Innsikt» ved Den norske filmskolen, normalt med karakteren «bestått».

Studenter som ikke har bestått kan søke om å fortsette på studiet og gjennomføre en ny muntlig eksaminering i løpet av semester 3. Søknader vurderes individuelt på bakgrunn av studentens motivasjon og faglige utvikling i det arbeidet som har vært levert.

### Læringsutbytte

*Kunnskap.*

- har kunnskap om kunstnerisk praksis, metoder, retninger, diskusjoner og verktøy innenfor det kontemporære filmfeltet
- har kunnskap om kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor filmfeltet og egen spesialisering
- har kunnskap om filmens historikk, tradisjon, egenart og plass i samfunnet, i tillegg til noe kjennskap til audiovisuelle kunstformer
- har kunnskap om forskjellige sjangere og fortellerkonvensjoner i film, tv-drama og dokumentar



### *Ferdigheter.*

- kan anvende grunnleggende og viderekomne teknikker, metoder, uttrykksformer og verktøy innenfor egen spesialisering for å forløse en kunstnerisk intensjon, både selvstendig og i team
- kan reflektere over egen faglig utvikling og justere egen praksis, både individuelt og i samarbeid med andre, under veiledning
- kan finne, vurdere og henviser til referanser og kunstnerisk praksis og kan bruke dette slik at det synliggjør kunstneriske og faglige intensjoner i et filmprosjekt
- kan anvende egen faglig kunnskap og samarbeidsevner til å bidra til planlegging og gjennomføring av et filmprosjekt

### *Generell kompetanse.*

- har innsikt i de ulike etiske og bærekraftsmessige problemstillingene knyttet til filmproduksjon
- kan planlegge og gjennomføre teambaserte filmprosjekter som strekker seg over tid, alene og gjennom bruk av samarbeidsmetoder som medlemm av team, i tråd med etiske krav og retningslinjer og på en måte som bidrar til å gjennomføre en kunstnerisk visjon
- kan formidle kunnskap om sentrale filmfaglige problemstillinger gjennom relevante uttrykksformer både under planlegging og produksjon, og under evaluering
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre med bakgrunn innenfor egen spesialisering og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis
- har kunnskap om nytenkning og innovasjonsprosesser innenfor filmproduksjon og distribusjon

## **Innhold**

Emnet «Utvikling» skal danne grunnlag for både den enkelte student og studentgruppen som helhet starter sin utvikling som filmkunstner, filmskaper og filmforteller. Her står filmen som kollektiv kunstform fremdeles i sentrum, men det er også større vekt på refleksjon og evne til å sette egen tilnærming til film og filmfortelling i et større kunstnerisk og samfunnsmessig perspektiv.

Emnet er delt opp i 3 delemner:

- |                              |         |
|------------------------------|---------|
| 1. Felles forståelse         | — 15 sp |
| 2. Spesialisering            | — 20 sp |
| 3. Produksjonsøvelser i team | — 25 sp |

### **Delemne Felles 2**

I gjennomføringen av *Felles 2* vil studentene fortsette arbeid med elementene som ble introdusert i løpet av Felles 1, og vil begynne å sette disse i sammenheng med utvikling i det kontemporære film- og kunstfeltet.

Samlet omfang av klasseromsundervisning, visninger, workshops og eget arbeid utgjør 375-450 timer over et skoleår. Det forventes at perspektiver og læring fra delemnet kommer til syne i studentenes arbeid og refleksjoner i de to andre delemnene.

### **Delemne Spesialisering 2**

Spesialiseringene er mer utfyllende beskrevet i *Vedlegg 1: Spesialiseringer*.

I *Spesialisering 2* vil studentene bygge videre på de sentrale verktøyene og metodene som benyttes av eget fagfelt, og få praktiske øvelser som gir dem rom til å fortsette utviklingen mot å bli en dyktig utøver. Videre skal studentene, gjennom både undervisning og øvelser, begynne å utøve egen spesialisering i sammenheng med de andre i et filmteam.

Samlet omfang av klasseromsundervisning, visninger, workshops og eget arbeid utgjør 500-600 timer over et skoleår. Det forventes at perspektiver og læring fra Spesialisering anvendes i studentenes arbeid og refleksjoner i de to andre delemnene.

### **Delemne Produksjonsøvelser i team 2**

I *Produksjonsøvelser i team 2* arbeider studentene i øvelser hvor hensikten er alle skal finne sin egen faglige og kunstneriske plass i en film og filmproduksjon og videreutvikle samarbeidsferdigheter, og læringsutbytter vil delvis utvikles av studentene selv i sine intensjonserklæringer.

Samlet omfang av selvstendig og veiledet arbeid utgjør 625-750 timer over et skoleår. Det forventes at perspektiver og læring fra de andre delemnene anvendes og reflekteres rundt i dette delemnet.

## **Arbeids- og undervisningsformer**

Veldig mye undervisning og læring ved Den norske filmskolen skjer «på gulvet», hvor studentene forventes å delta aktivt i praktiske øvelser, workshops, seminarer, mm. Studieforløpet forutsetter at studentene opparbeider seg økende kompetanse gjennom kontinuerlig arbeid i felleskap med andre. I alle delemner finnes det team-baserte forløp og oppgaver, hvor studentene er avhengig av hverandre for å kunne lære og lykkes, og all undervisning er derfor obligatorisk.

I perioder vil det være meget intensive forløp, som kan både strekke seg over helger og medføre lengre arbeidsdager enn normalt.

Evaluerings er en viktig del av skolens utdanning, og øvelser i spesialiseringen, i tverrfaglige settinger og produksjonsøvelser i team evalueres basert på de læringsmålene som er forhåndsdefinert for oppgaven samt studentenes egne intensjoner og refleksjoner.

## Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha gjennomført og levert alle obligatoriske arbeidskrav knyttet til delemnene, samt deltatt i evalueringer og visninger av disse. Videre må alle intensjonserklæringer, logger og refleksjoner være levert i tråd med krav til gjennomføring av den enkelte oppgave. Detaljer om hva dette innebærer vil tydeliggjøres i hver oppgavetekst.

Filmskoles pedagogikk bygger på praktisk arbeid i alle spesialiseringer, og vektlegger forbindelsen mellom erfaring og refleksjon både for den enkelte og gruppevis. Dette medfører at all undervisning og praktiske øvelser regnes som obligatorisk, da de inneholder elementer det ikke vil være mulig å tilegne seg på andre måter.

## Eksamen

I løpet av emnet vil studenten ha levert en rekke obligatoriske arbeidskrav og disse arbeidene samles i en mappe som danner grunnlag for en muntlig eksaminering gjennomført ved slutten av semester 2. Arbeidskravene består av en kombinasjon av øvelser fra egen spesialisering og felles produksjonsøvelser. Hensikten med samtalen, i tillegg til en formativ vurdering, er å bevisstgjøre studenten på egen utvikling og områder som kan forbedres.

Eksamen sensureres av egen faglærer sammen med en faglærer fra en annen spesialisering.

Eksamen vurderes til bestått / ikke bestått.

## Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle.

## Praksis

Det inngår ikke formell praksis i dette emnet.

## Emnet erstatter

Ikke aktuelt

## Emnet overlapper med

Ingen

## **Ansvarlig fakultet**

Den norske filmskolen

## Emne 3: Utveksling (valgemne)

### Emnekode

kommer

### Emnets navn

Utveksling

### Studiepoeng

30

### Semester

5

### Språk

Engelsk / skandinavisk

### Krav til forkunnskap

Gjennomført emne 2 «Utvikling» ved Den norske filmskolen med karakteren «bestått».

### Læringsutbytte

Læringsutbytter vil utformes av utvekslingsstedet. Filmskolens undervisningsleder og fagansvarlig for studentens spesialisering vil godkjenne at den aktuelle utvekslingen kan få innpass i skolens utdanning.

### Innhold

I semester 5 kan studentene velge et utenlandsopphold ved en annen filmskole som HINN / Dnf har utvekslingsavtale med. Utveksling knyttes direkte til spesialiseringen og muligheter vil variere avhengig av spesialiseringen studenten går på.

Skolen vil gjennomgå alternativene mot slutten av semester 3, slik at studenter kan planlegge eventuell utreise. Eventuelle utvekslinger skal godkjennes av faglærer og undervisningsleder, og mer detaljerte læringsutbytter vil utvikles med utvekslingsinstitusjonen.

## **Arbeids- og undervisningsformer**

Variierende, avhengig av spesialisering og utvekslingsstedet.

## **Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges**

Variierende, avhengig av spesialisering og utvekslingsstedet.

## **Eksamen**

Variierende, avhengig av spesialisering og utvekslingsstedet.

## **Tillatte hjelpemidler til eksamen**

Variierende, avhengig av spesialisering og utvekslingsstedet.

## **Praksis**

Det inngår ikke formell praksis i dette emnet.

## **Emnet erstatter**

Ikke aktuelt

## **Emnet overlapper med**

## **Ansvarlig fakultet**

Den norske filmskolen

## Emne 4: Praksis (valgemne)

### Emnekode

kommer

### Emnets navn

Praksis i [spesialisering]

### Studiepoeng

15

### Semester

5

### Språk

Norsk / skandinavisk med mulig deler på engelsk

### Krav til forkunnskap

Gjennomført emne 2 «Utvikling» ved Den norske filmskolen med karakteren «bestått».

### Læringsutbytte

#### *Kunnskap*

- Har god kunnskap om oppdaterte profesjonelle arbeidsmetoder innenfor egen spesialisering
- Har kunnskap om bransjestandarder innenfor filmfeltet og egen spesialisering
- Har kunnskap om det profesjonelle feltet, bransjen og karrieremulighet innenfor egen spesialisering

#### *Ferdigheter*

- Kan arbeide til en forventet bransjestandard innenfor egen spesialisering
- Kan orientere seg i en profesjonell setting

#### *Generell kompetanse*

- Kan anvende opparbeidet kunnskap og ferdigheter i en profesjonell setting knyttet til egen spesialisering

- Kan benytte opparbeidet fagkunnskap og erfaring til å håndtere nye og ukjente situasjoner i reelle arbeidssituasjoner i filmbransjen

Individuelle utviklingsmål vil utformes for hver enkelt student i praksis, i samråd med praksisstedet. Det er fagansvarlig for studentens spesialisering som, sammen med undervisningsleder, som fastslår de endelige utviklingsmålene.

## **Innhold**

Studenter kan velge forskjellige former for praksisarbeid i semester 5, knyttet til egen spesialisering. For mange spesialiseringer vil arbeid på Filmskolens masterproduksjoner være et godt alternativ, hvor det kan legges til rette for faglig utfordrende oppgaver under veiledning. For andre vil et opphold hos et produksjonsselskap eller etterarbeidshus kunne arrangeres. For noen studenter er det tenkelig med flere praksisplasser i løpet av perioden, for å sikre tilstrekkelig med bredde i arbeidet.

Skolen vil gjennomgå alternativene mot slutten av semester 3, slik at studenter kan planlegge eventuell praksis.

## **Arbeids- og undervisningsformer**

I praksis skal studentene oppleve å arbeide etter standarder satt av praksisstedet og etter gjeldende bransjestandarder for egen spesialisering.

## **Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges**

Gjennomført praksis. Inntil 10% fravær kan godkjennes.

## **Eksamen**

Praksisrapport med logg og refleksjon.

## **Tillatte hjelpemidler til eksamen**

## **Praksis**

## **Emnet erstatter**



**Emnet overlapper med**

**Ansvarlig fakultet**

## Emne 5: Faglig fordypning — 15 sp (valgemne, semester 5)

### Emnekode

kommer

### Emnets navn

Faglig fordypning i [spesialisering]

### Studiepoeng

15

### Semester

5

### Språk

Norsk / skandinavisk (med mulige innslag av engelsk)

### Krav til forkunnskap

Gjennomført emne 2 «Utvikling» ved Den norske filmskolen med karakteren «bestått».

### Læringsutbytte

#### *Kunnskap*

- Har kunnskap om en bredde av teknikker og verktøy relevant for egen spesialisering
- Har bred kunnskap om egen spesialisering og hvordan den inngår i samspill med andre i et kunstnerisk prosjekt

#### *Ferdigheter*

- Kan tilegne seg ny kunnskap og vurdere relevansen av denne i arbeid med et kunstnerisk prosjekt
- Kan identifisere nødvendige ferdigheter for gjennomføring av et prosjekt og arbeide selvstendig for å opparbeide disse

- Kan anvende opparbeidet kunnskap og ferdigheter innenfor egen spesialisering i et teamarbeid med andre spesialiseringer

#### *Generell kompetanse*

- Kan anvende verktøy knyttet til egen spesialisering til å vurdere utfordringene i et kunstnerisk prosjekt, og justere eget arbeid for å møte disse utfordringene
- Kan reflektere over konsekvensene av egne valg i et kunstnerisk prosjekt, og anvende resultat av disse konsekvensene til å bygge egen kompetanse
- Kan kommunisere godt med samarbeidspartnere og kolleger ut fra egen spesialisering, både i et pågående arbeid og i en evalueringssetting
- Kan utvikle et eget kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor gitte premisser, og presentere og diskutere resultatet av dette
- Kan forholde seg til etiske og juridiske vurderinger i arbeid med et kunstnerisk prosjekt

## Innhold

Faglig fordypning kombinerer undervisning og veiledning i spesialisering med enkelte praktiske øvelser både i spesialiseringen og tverrfaglig.

Emnet kombineres med et av de andre 15 sp emnene i semester 5.

#### *Foreløpig liste over mulige spesialiseringsemner*

- *Manusforståelse og analyse for andre enn manusforfattere*
- *Idéutvikling under veiledning*
- *Arbeid i studio (foto, pd, +?)*
- *Produksjon av audiovisuelle kunstformer*
- *Mise-en-scene (regi, foto?)*
- *Fordypning i etterarbeid — lyd og klipp*
- *Fritt kunstnerisk prosjekt*
- *Casting og skuespillerinstruksjon*
- *Internasjonal coproduksjon workshop*

*Hver enkelt av disse må beskrives nærmere med tilpassede læringsutbytter basert på de generelle for emnet.*

## Arbeids- og undervisningsformer

Dette emnet kjennetegnes i stor grad av praktisk arbeid under veiledning, både individuelt og i team.

## Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

I starten av emnet vil studenten sette opp egne arbeidskrav og utviklingsmål, samt intensjonserklæring, i samtale med faglærer og / eller veileder. Disse arbeidskravene vil

kvalitetssikres av faglærer og faglig ledelse. Arbeidskravene samles fortløpende i en mappe.

## **Eksamen**

Det gjennomføres en muntlig eksaminering basert på studentens mappeinnleveringer hvor det vektlegges studentens kunstneriske og faglige utvikling med utgangspunkt i egne utviklingsmål og intensjonserklæring.

Eksamen vurderes til bestått / ikke bestått.

## **Tillatte hjelpemidler til eksamen**

Alle.

## **Praksis**

## **Emnet erstatter**

## **Emnet overlapper med**

## **Ansvarlig fakultet**

## Emne 6: Faglig fordypning — 30 sp (valgemne, semester 5)

### Emnekode

kommer

### Emnets navn

Faglig fordypning i [spesialisering]

### Studiepoeng

30

### Semester

5

### Språk

Hovedsakelig engelsk

### Krav til forkunnskap

Gjennomført emne 2 «Utvikling» ved Den norske filmskolen med karakteren «bestått».

For innreisende studenter: bestått obligatoriske emner fra første og andre året ved en filmutdanning Dnf har utvekslingsavtale med.

### Læringsutbytte

#### *Kunnskap*

- Har kunnskap om en bredde av teknikker og verktøy relevant for egen spesialisering
- Har bred kunnskap om egen spesialisering og hvordan den inngår i samspill med andre i et kunstnerisk prosjekt

#### *Ferdigheter*

- Kan tilegne seg ny kunnskap og vurdere relevansen av denne i arbeid med et kunstnerisk prosjekt i en internasjonal kontekst

- Kan identifisere nødvendige ferdigheter for gjennomføring av et prosjekt og arbeide selvstendig for å opparbeide disse
- Kan anvende opparbeidet kunnskap og ferdigheter innenfor egen spesialisering i et internasjonalt samarbeid med andre spesialiseringer

#### *Generell kompetanse*

- Er i stand til å anvende en bredde av verktøy knyttet til egen spesialisering til å vurdere utfordringene i et kunstnerisk prosjekt, og justere eget arbeid for å møte disse utfordringene
- Kan reflektere over konsekvensene av egne valg i et kunstnerisk prosjekt, og anvende resultat av disse konsekvensene til å bygge egen kompetanse
- Kan kommunisere godt med internasjonale samarbeidspartnere og kolleger ut fra egen spesialisering, både i et pågående arbeid og i en evalueringssetting
- Kan utvikle et eget kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor gitte premisser, og presentere og diskutere resultatet av dette
- Kan forholde seg til etiske og juridiske vurderinger i arbeid med et kunstnerisk prosjekt

## Innhold

Faglig fordypning kombinerer undervisning og veiledning i spesialisering med enkle praktiske øvelser både i spesialiseringen og tverrfaglig.

#### *Foreløpig liste over mulige spesialiseringsemner*

- *Arbeid i studio (foto, pd, +?)*
- *Produksjon av audiovisuelle kunstformer*
- *Mise-en-scene (regi, foto?)*
- *Fordypning i etterarbeid — lyd og klipp*
- *Fritt kunstnerisk prosjekt*
- *Internasjonal coproduksjon workshop*

*Hver enkelt av disse må beskrives nærmere med tilpassede læringsutbytter basert på de generelle for emnet.*

## Arbeids- og undervisningsformer

Dette emnet kjennetegnes i stor grad av praktisk arbeid under veiledning, både individuelt og i team.

## Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

I starten av emnet vil studenten sette opp egne arbeidskrav og utviklingsmål, samt intensjonserklæring, i samtale med faglærer og / eller veileder. Disse arbeidskravene vil kvalitetssikres av faglærer og faglig ledelse. Arbeidskravene samles fortløpende i en mappe.

## **Eksamen**

Det gjennomføres en muntlig eksaminering basert på studentens mappeinnleveringer hvor det vektlegges studentens kunstneriske og faglige utvikling med utgangspunkt i egne utviklingsmål og intensjonserklæring.

Eksamen vurderes til bestått / ikke bestått.

## **Tillatte hjelpemidler til eksamen**

Alle.

## **Praksis**

## **Emnet erstatter**

## **Emnet overlapper med**

## **Ansvarlig fakultet**

## Emne 7: Prosjektutvikling — 15 sp (valgemne, semester 5)

### Emnekode

kommer

### Emnets navn

Prosjektutvikling

### Studiepoeng

15

### Semester

5

### Språk

Norsk / skandinavisk

### Krav til forkunnskap

Fullført og bestått emne 1 og 2.

### Læringsutbytte

#### *Kunnskap*

- Har kunnskap om en bredde metoder og praksiser for prosjektutvikling
- Har god kunnskap om samarbeidsmetoder for prosjektutvikling i team med andre spesialiseringer
- Har god kunnskap om sjangere og distribusjonsformater innenfor film og serielle formater

#### *Ferdigheter*

- Kan gjøre begrunnede valg av metoder og praksiser i et prosjektutviklingssamarbeid ut ifra eget faglig ståsted
- Kan identifisere og anvende relevante verktøy fra egen spesialisering i møte med andre fagfunksjoner i prosjektutvikling



- Kan arbeide målrettet innenfor egen spesialisering og i samspill med andre og bidra til fremdrift av et kunstnerisk prosjekt opp mot en deadline

### *Generell kompetanse*

- Kan utforske mulighetene i et teamsamarbeid i en kunstnerisk prosess og bidra til at disse mulighetene forløses
- Kan levere et arbeid innenfor egen spesialisering som holder en god profesjonell og etisk standard
- Kan inngå i en faglig diskurs om sjangere og formater og de faglige, kunstneriske og etiske problemstillingene knyttet til dem

## **Innhold**

Emnet er hovedsakelig rettet mot spesialiseringer i Manus, Regi og Produsent, men kan også velges av andre spesialiseringer. Emnet omfatter undervisning og veiledning i prosjektutvikling i film og tv-drama, og studentene vil arbeide selvstendig og med veiledning for å utvikle egne prosjekt.

Et mulig utfall er at studentene utvikler prosjektene som skal gjennomføres som avgangsfilmen for bacheloroppgave i team.

Emnet kombineres med et av de andre 15 sp emnene i semester 5.

## **Arbeids- og undervisningsformer**

I dette emnet settes deltakerne sammen i team som skal gjennomgå en utviklingsprosess innenfor en selvvalgt sjanger og distribusjonsformat. Basert på sjanger og format vil teamet — med veiledning — sette opp en tilpasset fremdriftsplan og arbeidskrav som skal leveres. Faglærere vil, i dialog med studiets faglige ledelse, sette opp sjekkpunkter underveis.

## **Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges**

Alle sjekkpunkter / deadlines underveis må ha vært overholdt.

## **Eksamen**

Til eksamen skal alle studentene ha levert et personlig refleksjonsnotat, som, sammen med skriftlige prosjektbeskrivelser, treatments, manus og lignende, vurderes til bestått / ikke bestått.

## **Tillatte hjelpemidler til eksamen**

**Praksis**

**Emnet erstatter**

**Emnet overlapper med**

**Ansvarlig fakultet**

Den norske filmskolen

## Emne 8: Bacheloroppgave

### Emnekode

kommer

### Emnets navn

Bacheloroppgave i film og audiovisuelle kunstformer

### Studiepoeng

30

### Semester

6

### Språk

Norsk (skandinavisk)

### Krav til forkunnskap

Gjennomført og bestått Emne 1 og 2, samt valgemner på til sammen 30 sp. i semester 5

### Læringsutbytte

#### *Kunnskap*

- har bred kunnskap om praksis, metoder, retninger, diskusjoner og verktøy innenfor egen spesialisering
- kjenner til kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor filmfeltet og egen spesialisering
- kan oppdatere sin kunnskap innenfor filmfeltet og egen spesialisering
- har kunnskap om filmens historikk, tradisjon, egenart og plass i samfunnet

#### *Ferdigheter*

- kan anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra kunstnerisk praksis- og utviklingsarbeid på problemstillinger knyttet til et konkret kunstnerisk prosjekt innenfor en bestemt sjanger og distribusjonsformat
- kan reflektere over egen faglig utøvelse i praksis og i relasjon til andre og justere denne under veiledning

- kan finne, vurdere og henvise til nasjonale og internasjonale praksiser og kan bruke dette i gjennomføring av et konkret prosjekt i samarbeid med andre spesialiseringer
- kan beherske relevante faglige verktøy, teknikker og uttrykksformer

#### *Generell kompetanse*

- har innsikt i de ulike etiske problemstillingene knyttet til filmproduksjon ut i fra eget faglig ståsted
- kan planlegge og gjennomføre et større teambaserte prosjekter som strekker seg over tid, alene og som deltaker i en gruppe, i tråd med etiske krav og retningslinjer
- kan formidle kunnskap om sentrale faglige problemstillinger og løsninger, gjennom relevante uttrykksformer både i en arbeidssituasjon og i en refleksjon og evaluering
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre med bakgrunn innenfor fagfeltet og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis
- har kunnskap om nytenkning og innovasjonsprosesser innenfor egen spesialisering og som er relevant til prosjektet

## Innhold

I det siste semesteret av bachelorstudiet ved Den norske filmskolen skal alle studenter gjennomføre sin bacheloroppgave. Kjernen i bacheloroppgaven er en *avgangsfilm* laget i team bestående av studenter fra alle spesialiseringer, i et omfang og kompleksitet som er tilpasset økonomiske, tidsmessige og logistiske rammer satt av Filmskolen.

Teamarbeid / samarbeid vektlegges, og filmen skal gi alle spesialiseringene rom til å vise sine ferdigheter og kreativitet i et felles kunstnerisk prosjekt.

Det ligger i filmens natur at de forskjellige spesialiseringene sine arbeidsbyrder er ujevnt fordelt gjennom produksjonsprosessen. For de spesialiseringene som har sitt arbeid konsentrert i deler av produksjonen finnes dermed et tillegg til bacheloroppgaven, en fordypningsoppgave, som gir de berørte studentene mulighet til å utforske flere sider av eget kunstnerskap innenfor film og audiovisuelle kunstformer. Omfang, plassering og karakter på disse fordypningsoppgavene avhenger av den enkelte students interesser, spesialisering og behov for å synliggjøre egen kompetanse.

Spesialiseringene i regi og (til dels) produsent er de som er involvert i gjennomføring av filmen i alle faser av produksjon og etterarbeid og disse rommer derfor ikke fordypningsoppgaver i tillegg til avgangsfilm.

## Arbeids- og undervisningsformer

For både avgangsfilm og eventuelle fordypningsoppgaver kreves et betydelig forarbeid som viser at studenten(e) er klare til å gjennomføre det prosjektet de ønsker innenfor logistiske, økonomiske og sikkerhetsmessige rammer. Dette forarbeidet legges frem til kontroll både skriftlig og i møter med skolens faglige og tekniske personale.

Forarbeidet består av både dokumenter som viser hvordan studentene skal møte både logistiske og kreative utfordringer, samt intensjonserklæringer.

Utover det forventes det at studentene arbeider etter de arbeidsrutinene de har fått opplæring i og som viser at de er forberedt til å arbeide på et profesjonelt filmsett.

Avgangsfilmene og fordypningsoppgaver er selvstendige arbeid med minimalt av innholdsmessig veiledning fra Filmskolen. Samtidig kan skolen gripe inn dersom en eller flere studenter avviker fra de gitte rammene, men en slik inngripen vil ha som hensikt å sikre at alle teammedlemmene kan få gjennomført sin del av bacheloroppgaven.

## **Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges**

For å gå opp til eksamen må studentene ha levert og fått godkjent alle dokumenter knyttet til forarbeidet, samt ha gjennomført arbeidet for egen spesialisering i forbindelse med avgangsfilmene og (der det er relevant) fordypningsoppgaven.

## **Eksamen**

Eksamen består av en samtale med en intern og ekstern sensor, som gjennomgår både teamets og den enkeltes arbeid på bacheloroppgaven basert på teamets intensjoner og den enkeltes intensjonserklæring. Refleksjonsevne vektlegges.

Eksamen vurderes til bestått / ikke bestått.

## **Tillatte hjelpemidler til eksamen**

Alle.

## **Praksis**

Ikke relevant.

## **Emnet erstatter**

—

## **Emnet overlapper med**

—

## **Ansvarlig fakultet**

Den norske filmskolen

# Vedlegg 1: Spesialiseringer

## Manus

### Beskrivelse

Manusforfatteren er ansvarlig for å skape manuskriptet som skal stå som grunnlag for den audiovisuelle fortelling. Dramatisk filmfortelling er avhengig av dette dokumentet som skildrer fortellingens univers, karakterer og handling.

Ved Spesialisering i manus vektlegges det praktiske fortellertekniske håndverket. Studentene skal beherske de ulike typer av manusarbeid, både når det gjelder film- og tv-produksjoner, og studiet dekker områder som Dramaturgi, Filmfortelling i praksis og Den personlige historie. I studiets første del får studentene grunnleggende dramatisk fortellerkompetanse, samt innblikk i forskjellige aspekter, metoder og formater, mens i den andre delen legges der stadig mere vekt på at de utvikler sitt eget uttrykk.

I løpet av studiet skal de utvikle evnen til samarbeid med studentene på regi- og produsentlinjen. Gjennom studiet deltar alle studenter i obligatoriske fellesproduksjoner, hvor de får testet og utviklet sin kreativitet, sine håndverksmessige ferdigheter og samarbeidsevner. Manusstudentene skriver manus til disse øvelsesproduksjonene i forskjellige typer samarbeid med regi og produsent.

Den norske filmskolens bachelor med spesialisering i manus kvalifiserer kandidater til opptak på kunsthøgskole i skrivning, samt gir et godt grunnlag til de som ønsker å gå ut i yrkeslivet og skrive for film- og tv-produksjon.

### Fokusområder for spesialisering i manus:

1. Dramaturgi
2. Filmfortelling i praksis
3. Den personlige historie

#### 1. Dramaturgi

Utgangspunkt for området er ordets egentlige betydning, nemlig “læren om drama”. Det handler om hva en fortelling er, og her særlig den dramatiske fortelling, med historisk henvisning til Aristoteles og teatrets tradisjon og hvordan dette gjør seg gjeldende i den audiovisuelle fortelling. Det progressive forløp består av en gjennomgang av filmfortellingens grunnprinsipper og byggeelementer, ved hjelp av analyser av forskjellige filmer.

Kursene følger et bevisst progressivt mønster i forhold til informasjonsmengde og vanskelighetsgrad og det inngår også oppgaver av både analytisk og praktisk art. Hensikten er at manusstudentene oppnår et refleksivt og bevisst forhold til oppbygning av en audiovisuell fortelling, med særlig fokus på spillefilm og TV drama.

## 2. Filmfortelling i praksis.

Her handler det om for manusstudentene å overføre sin gradvis voksende kunnskap til praksis i form av å arbeide med å utvikle og skrive filmfortellinger fra første enkle opplegg, gjennom å utarbeide fungerende arbeidsdokument som film-outline eller film-treatment, og til sist som et manuskript. Også her er det snakk om et forløp med gradvis større krav til kunnskap om både dramaturgiske og håndverksmessige elementer og oppgavens rent størrelsesmessige omfang vokser gjennom forløpet.

Det er kurs i workshopformat, hvor man både skal forholde seg til eget arbeid, men også ta del i å diskutere og hjelpe med utviklingen av andres prosjekter. Dette blant annet for å oppnå ferdighet i å arbeide med kreativt engasjement for å frembringe andres visjoner utover sine egne. Fokus i forskjellige kurs varierer i form av begrensninger når det gjelder hvor ideene skal komme fra, hvilken genre man arbeider med og til hvilken plattform fortellingen er beregnet.

## 3. Den personlige historie

For å kunne engasjere andre som forteller, må man selv være personlig engasjert. Med dette som utgangspunkt handler det her om at manusstudentene lærer at de selv er sitt eget viktigste verktøy og det eneste som kan tilføre en filmfortelling en originalitet og egenart. Man oppnår og øver på disse ferdighetene både gjennom oppgaver som konkret fokuserer på hver enkelt students personlige erfaring og andre hvor man arbeider bevisst med å overføre disse til en fortelling.

I likhet med de andre områdene kommer Den personlige historie i spill allerede i starten av studiet, men det får stadig større plass utover i forløpet hvor det legges større vekt på å utvikle manusstudentens individuelle fortellerstemme.

# Regi

## Beskrivelse

Regissøren har det overordnede kunstneriske ansvar for en film, og skal gjennomføre filmens uttrykk gjennom tolkning av manuskriptet, visuell konseptuering, produksjon og etterarbeid. En regissør må kunne kommunisere sin kunstneriske visjon samt samordne og lede de kreative kreftene i en stab, i tillegg til å ha kunnskaper om finansielle og praktiske produksjonsforutsetninger.

Spesialisering i regi ved Den norske filmskolen er basert på både praktisk og teoretisk undervisning, samt en rekke praktiske øvelser som tar for seg temaer som idéutvikling og konseptuering, visuell fortelling, konseptuering, skuespillerinstruksjon, iscenesettelse, redigering og lyddetterarbeid. Det er stort fokus både på å utvikle gode evner som kunstnerisk leder og kreativ samarbeidspartner, og å begynne arbeidet med å utvikle et eget kunstnerisk særpreg.

Gjennom studiet deltar alle studenter i en rekke obligatoriske fellesproduksjoner hvor de får testet og utviklet sine kreative evner, håndverksmessige ferdigheter og samarbeidsevner. Registudentene får et stadig økende kunstnerisk ansvar på disse øvelsesproduksjonene, og skal arbeide i alle triangelkonstellasjonene.

Den norske filmskolens bachelor med spesialisering i regi kvalifiserer kandidater til opptak på kunstfaglig master i regi, samt gir et godt grunnlag til de som ønsker å gå ut i yrkeslivet og jobbe i film- og tv-produksjon.

## Fokusområder for spesialisering i regi

1. Personinstruksjon
2. Mise-en-scene
3. Kunstnerisk lederskap
4. Personlig visjon

### 1. Personinstruksjon

Utgangspunktet for området er forskjellige tilnærminger til skuespillerens rolle og skuespillerens arbeid. Studentene skal lære å bryte opp en handling i mindre enheter, finne vendepunkter, bygge opp til et klimaks, forstå undertekst og omsette et innhold til fysisk handling. Emnet tilbyr ikke bare ulike metoder for arbeid med skuespillere, men studentene må selv ut på golvet for å spille roller, som en forberedelse til å møte/forstå skuespillerens funksjon fra innsiden.

Underveis avholdes også workshops der registudentene arbeider med profesjonelle skuespillere. De skal jobbe med en gitt tekst og egne tekster, analysere scener og karakterer, forberede innspilling med skuespillerne, spille inn øvelser, som analyseres for å bli bevisst egne styrker og svakheter.

### 2. Mise-en-scene

Mise-en-scene handler om å omdanne en historie fra manuskript til levende lyd og bilder. Hva skal scenen fortelle? Hva er filmens virkemidler og hvordan skal de brukes? Undervisningen veksler mellom teoretiske forelesninger/veiledning og praktiske øvelser, der det sentrale er den dramaturgiske og cinematurgiske bildeforståelse og bildeuttrykk, altså den visuelle konseptuering og gjennomføring. Senere går studentene gjennom hele prosessen fra idé til ferdig redigert film og skal utvikle et eget visuelt særpreg og uttrykk.

Studentene skal arbeide med å bygge karakterer for film og med å skape dramatiske situasjoner med tydelige momenter, konflikter/kontraster og vendepunkter. Og studentene arbeider med å utforske samspillet mellom filmiske virkemidler som bildebeskjæring, komposisjon, kamerabevegelser, koreografi, blocking, lys, lyd, musikk etc.

### 3. Kunstnerisk lederskap

Regissøren er kunstnerisk leder av filmen og arbeidsleder på settet. Han/hun må kunne formidle sitt regikonsept til alle medarbeiderne på teamet gjennom triangelsamarbeid. Undervisningen veksler mellom rollespill, veiledning og feedback i form av panel og gruppediskusjoner. Senere avholdes workshops som bearbeider studentenes erfaringer fra de praktiske produksjonsøvelsene. Hvilke samarbeidsproblemer har man hatt og hvordan har man løst dem?



#### 4. Personlig visjon

Gjennom studiet skal regissøren lære å bruke personlig ståsted, erfaring og bakgrunn som utgangspunkt for historiene de forteller. Her vil studentene både introduseres til måter å skape historier med utgangspunkt i det personlige, og de vil lære å bringe sin egen personlighet og personlige uttrykk inn i prosjekt utviklet av andre.

## Produsent

### Beskrivelse

Produsenten har det overordnede organisatoriske og økonomiske ansvaret for en produksjon. Produsenten må delta aktivt i utvikling og kreativ utforming av prosjektet, sørge for at det kreative samarbeidet fungerer optimalt, og skal følge prosjektet helt frem til visning og distribusjon.

Spesialiseringen som produsent inneholder en kombinasjon av teori og omfattende praktiske øvelser som inkluderer fullstendige produksjoner med fokus på følgende hovedområder: utvikling, produksjon, regnskap, budsjett og finansiering, juss, markedsføring, distribusjon og salg. Utdanningen er utformet for å vise sammenhengen og samspillet mellom disse ulike områdene, og har, i bachelorstudiet, fokus på tradisjonelle områder som film- og tv-drama.

Utdanningen dekker hele produksjonsprosessen fra den opprinnelige idé til ferdig prosjekt samt dets møte med publikum og markedet. Gjennom studiet deltar alle studenter i en rekke obligatoriske fellesproduksjoner hvor de får testet og utviklet sine kreative evner, håndverksmessige ferdigheter og samarbeidsevner. Produsenten fungerer som arbeidsledere for disse produksjonene, og får et stadig økende økonomisk ansvar for deres gjennomføring, i tillegg til at de sammen med regissøren deltar i prosjektets utvikling, gjennomføring og ferdigstilling.

Den norske filmskolens bachelor med spesialisering som produsent kvalifiserer kandidater til opptak på kunstfaglig master som produsent, samt gir et godt grunnlag til de som ønsker å gå ut i yrkeslivet og jobbe i produksjonsselskap i film- og tv-produksjon.

### Fokusområder i spesialisering som produsent:

5. Prosjektutvikling
6. Scheduling / budsjett / regnskap
7. Filmproduksjon fra A til Å
8. Juss og finansiering

#### 1. Prosjektutvikling

Gjennom kurs, case studies, forelesninger og workshops i dramaturgi og filmanalyse av både spillefilm og TV-serier får studenten en kunnskap om manus- og idéutvikling som gjør dem i stand til, i kreativ dialog med manusforfatter og regissør, å kunne utvikle prosjektet på en måte som ivaretar prosjektets egenart og kunstneriske uttrykk. Samtidig er produsentstudenten ansvarlig for gitte tids- og budsjetttrammer og skal legge til rette for at teamet forholder seg til disse.

Studentene introduseres for markedsføringsstrategier og hvordan skape den beste markedsføringskampanjen, hvordan man på best mulig vis kan bruke media og presse, hvordan man kan gjøre seg nytte av nye digitale distribusjonsformer. For å kunne oppnå et stort og bredt publikum gjennom både tradisjonelle og nye vindu og plattformer, nasjonalt, nordisk og internasjonalt.

## 2. Scheduling / budsjett / regnskap

For å underbygge studentenes ansvar for økonomi og organisasjon gis kunnskaper i scheduling (innspillingsplanen) og budsjettering som er grunnleggende redskap i forhold til produksjonsplanlegging. Kravene og kompleksiteten øker fra øvelser på 1–2 minutter med minimale budsjett til eksamensfilmen med et betydelig budsjett fra skolen med mulighet for en begrenset oppfinansiering. De har også øvelser i nedbrykk og budsjettering av både spillefilm og TV serier. I forbindelse med hver øvelse skal de føre skyggeregnskap, gjøre rede for kostrapporter og avvikrappporter. De skal også selvstendig og kreativt finne løsninger på produksjonsrelaterte problemer.

## 3. Filmproduksjon

Gjennom produksjonsøvelser og til slutt avgangsfilmen utvikler studentene sine evner i samtlige emner. Studentene skal med økende selvstendighet være ansvarlige for økonomi og organisering samt i dialog med regissøren delta i den kreative utformingen. De skal kommunisere med og lede filmteamet fra idé til ferdig film og kunne levere innenfor gitte tids- og budsjetttrammer samtidig som de utvikler et kunstnerisk ståsted og evne til å lede en kunstnerisk produksjon.

## 4. Juss og finansiering

Gjennom case studies, forelesninger, workshops og kurs får studentene progressivt kunnskaper om jus relatert til alle faser i produksjonen av spillefilm og TV-serier. Dette kan omfatte opphavsrett, regi- og forfatteravtaler samt arbeidsavtaler for resten av teamet, samproduksjonsavtaler og distribusjonsavtaler, med mer. De får en gjennomgang av regelverket for nasjonale og internasjonale fond, samt arbeidsrett og arbeidsmiljøavtaler.

I forbindelse med øvelser omsetter de sine kunnskaper ved selv å skrive avtaler som gjelder ansettelse, leie av locations og på eksamensfilmen sikre seg sponsormidler. Avslutningsvis har de et separat arbeidskrav i form av en juridisk eksamen der de skal utforme ulike avtaler i forhold til det å vise til at de har tilegnet seg emnet og klarer å se problemstillinger i sammenheng og perspektiv. Dette arbeidskravet må være gjennomført for å kunne gå opp til ordinær eksamen i semester 6.

## Foto

### Beskrivelse

Fotografen er ansvarlig for filmens visuelle utforming og kameratekniske gjennomføring og kvalitet, og skal i vesentlig grad bidra til å overføre regissørens visjon til lerretet. Fotografen skal i tillegg inneha gode kreative og tekniske ferdigheter.

Fotografen har en viktig funksjon i en produksjon som innebærer en til tider utfordrende balanse. Fotografen samarbeider tett med regissør og produksjonsdesigner, i tillegg til å ha en god dialog med produsenten og klipperen. Det gis derfor en viss innføring i forskjellige samarbeidsformer og teknikker.

Ved siden av å bruke lyset til å skape de ønskede stemninger, er en viktig del av fotografens arbeid å operere kamera. Dette kan sammenlignes med en musiker som spiller på sitt instrument, det krever mye øvelse. Studentene blir oppfordret til å gjennomføre øvelser og mengdetrening. Hovedfokus under hele undervisningen og i alle øvelser er visuell fortelling.

Den norske filmskolens bachelor med spesialisering i foto kvalifiserer kandidater til opptak på kunsthøgskole i filmfoto, samt gir et godt grunnlag til de som ønsker å gå ut i yrkeslivet og jobbe i foto og lysavdelingen på film og tv-produksjon.

## Fokusområder for spesialisering i foto:

1. Fotografens rolle og arbeidsoppgaver
2. Bruk av kamera i visuell filmfortelling
3. Kamerabevegelser, lys og framing
4. Fotografens verktøy
5. Etterarbeid og visuelle effekter

### *1. Fotografens rolle og arbeidsoppgaver*

I en produksjon har fotografen den posisjonen at han eller hun er, sammen med produksjonsdesigner, den nærmeste samarbeidspartner for regissøren i å utforme filmens visuelle univers. Sammen utarbeider de det visuelle formspråket, de er sammen om alle viktige avgjørelser i forhold til hvordan filmen skal lages, både kunstnerisk og praktisk.

Fotografen er i tillegg tildelt et stort ansvar av produsenten. Fotografen blir i ytterste konsekvens ansvarlig for de tekniske og praktiske løsninger på kamerasiden som må til for å gjennomføre produksjonen og må sikre dette kan gjennomføres innenfor de økonomiske og logistiske rammene produsenten forvalter. Fotografen må også samarbeide med de andre fagfunksjonene på sett under en produksjon. Spesielt vil samarbeidet med produksjonsdesigner være betydningsfullt. I selve opptaksituasjonen vil samarbeidet med innspillingsleder også være svært viktig.

En produksjon innebærer som regel hardt arbeid som krever mye presisjon, mange utfordringer og ikke minst sikkerhet rundt bruk av utstyr. Arbeidet med kamera, lys og grip er som regel hardt og det er viktig at fotografen er en god arbeidsleder som sammen med sitt team finner gode og trygge løsninger på utfordrende oppgaver.

### *2. Bruk av kamera i visuell filmfortelling*

Alle filmfortellinger fortelles gjennom kamera. Med bakgrunn i en cinematurgisk forståelse av den audiovisuelle fortelling vil fotografen få kunnskaper om forskjellige kameraers muligheter og begrensninger og fotografen vil få kunnskap om både analoge og digitale opptaksformaters muligheter og begrensninger.

Undervisningen består av workshops, øvelser og veiledning. Forskjellige øvelser kan være basert på forskjellige kameraløsninger for å sikre studentene får erfaring med forskjellig utstyr.

### *3. Kamerabevegelser, lys og framing*

Filmspråket er et omfattende språk. Det er uendelige muligheter for valg av billedutsnitt, kameravinkler, kamerabevegelser, statiske bilder, håndholdt kamera, kranbevegelser, kjøringer, steadycam, bilrigger, etc. Sammen med regissøren må fotografen vanligvis utforme en dreiebok (og/eller storyboard) som fremstiller og beskriver hvordan filmen skal bygges opp og løses rent praktisk og teknisk.

Fotografen vil lære seg hva slags valg han eller hun skal gjøre i forhold til hvordan kamera skal bevege seg, hva slags utsnitt og kameravinkler man skal velge. Fotografen lærer seg å gjøre og kommunisere de valg som både får fram de kunstneriske intensjonene, men som også ivaretar produksjonens budsjett og tilfeller sikkerheten for både skuespillere og stab.

Fotografens arbeide som kameraoperatør er viktig. Dette krever sensormotorisk kunnskap og mye ferdighetstrening. Undervisningen består av workshops, øvelser og veiledning.

Lys er fotografens viktigste virkemiddel. Gjennom bruk av lys, både inne og ute, i studio og på location kan fotografen skape den ønskede stemning i prosjektets ulike scener. Gjennom lyssettingen skal fotografen oppfylle de stemningsmessige intensjoner som ligger til grunn for fortellingen.

Fotografen vil lære seg bruk av forskjellige lyssettingsteknikker og få en innføring i mange tekniske, sikkerhetsmessige og økonomiske sider som fotografen må være klar over. Undervisningen består av forelesninger, workshops, øvelser og veiledning. Det oppfordres til at fotografene bruker tid til mengdetrening.

### *4. Fotografens verktøy*

Fotografen har tilgang til et stort spektrum av teknisk utstyr. Fotografen lærer å gjøre valg i forhold til kreative utfordringer og filmens budsjett og gjennomførbarhet. Fotografen lærer seg hvordan forskjellig tekniske hjelpemidler og redskap fungerer. Gjennom dette lærer fotografen hvilke valg som gjør at fortellingens (regissørens) intensjoner blir oppfylt.

Videre får fotografene på Filmskolen en innføring i forskjellige roller som b-foto, lysmester og grip.

### *5. Etterarbeid og visuelle effekter*

Audiovisuell produksjon er komplisert med hensyn til hele produksjonsflyten, både i forarbeid, under opptak og i etterarbeid. Etterarbeidet foregår i dag stort sett i en digital verden. På mange filmer er det ofte bilder med visuelle effekter, både analoge og digitale.

Alle prosjekter skal igjennom en etterarbeidsflyt i samarbeid med klipp og etterarbeidsansvarlige med både redigering, lydetterarbeid og lyssetting og fremstilling av visningskopier. I løpet av Filmskolens bachelor får fotografen grunnleggende

innføring i teknikker i opptak og etterarbeid samt innføring i lyssettingen av filmen og ferdiggjøring og godkjenning av visningskopier og distribusjonskopier.

## Produksjonsdesign

### Beskrivelse

Produksjonsdesigneren er ansvarlig for prosjektets scenografi og samarbeider tett med regissør og fotograf i den kreative utforming og gjennomføring av fortellingens visuelle konsept. Dette skjer gjennom bruk av dekorasjoner i studio og/eller locations, rekvisitter, grafikk, SFX, med mer. Produksjonsdesigneren må inneha en kombinasjon av visuell kreativitet og praktisk gjennomføringsevne.

Studentene på spesialisering i produksjonsdesign ved Dnf skal tilegne seg en arbeidsmetodikk som gjør dem til kreative samarbeidspartnere, teknisk dyktige fagfolk og motiverende arbeidsledere. De skal lære å kommunisere med både fotografi, tegning, modeller og andre visuelle virkemidler, samt tilegne seg grunnleggende viten innenfor kunst- og arkitekturhistorie. De skal tilegne seg en forståelse for ansvarsområdene gjeldende for de andre fagfunksjoner som er representert på Dnf.

Studentene i produksjonsdesign arbeider tett sammen med regissør og fotograf, samt med produsent i utforming av budsjett og organisering av arbeid. Oppgavenes omfang og kompleksitet økes gradvis med øvelsene.

Den norske filmskolens bachelor med spesialisering i produksjonsdesign kvalifiserer kandidater til opptak på kunsthøgskole i produksjonsdesign, samt gir et godt grunnlag til de som ønsker å gå ut i yrkeslivet og jobbe i art department i film- og tv-produksjon.

### Fokusområder for spesialisering i produksjonsdesign

1. Kunst-, arkitektur og designhistorie
2. Konseptutvikling og visuell presentasjon
3. Planlegging og arbeidsredskap
4. Arbeid i studio og på location

#### *1. Kunst-, arkitektur og designhistorie.*

Studentene får en innføring i kunst-, arkitektur og designhistorie fra antikken frem til i dag. Utgangspunktet er den skandinaviske tradisjon, men eksempler fra resten av verden vil bli dratt inn i vesentlig omfang. I tillegg til forelesninger og workshops brukes det researchoppgaver og studieturer i inn- og utland. Det er fokus på anvendelse av elementer fra kunsthistorien i eget arbeid.

#### *2. Konseptutvikling og visuell presentasjon*

Studentene lærer å anvende en kombinasjon av moodboards, frihåndstegning (croquis, perspektiv, etc.), grunnleggende fotokunnskap samt digitale billedbehandling- og sidelayoutsprogrammer for å utvikle varierte visuelle presentasjoner av filmkonseptet. I tillegg vil de få en grundig innføring i visuelle og verbale presentasjonsteknikker.

Undervisningen skjer gjennom en kombinasjon av teori, scenografisk research, tekstanalyse og praktiske øvelser som stadig utvikles i omfang og kompleksitet.

### 3. Planlegging og arbeidsredskap

For å kunne realisere konseptene må produksjonsdesigneren benytte seg av en rekke teknikker og verktøy som teknisk tegning (både analogt og digitalt, 2D og 3D), locationskisser, modeller, og mer. I tillegg skal produksjonsdesigneren forvalte et budsjett på best mulig måte for produksjonen og holde en løpende kreativ dialog med regi, foto og produsent.

Det blir praktisk innføring i en rekke analoge og digitale verktøy, knyttet til anvendelse av disse verktøyene i workshops og produksjoner. Det er fokus på verktøy som brukes i den norske og skandinaviske filmbransjen.

### 4. Arbeid i studio og på location

Studentene i produksjonsdesign skal lære å arbeide med scenografiske virkemidler på location og få ferdigheter i å utforme studio-dekorasjoner. De skal oppnå god materialforståelse og ha kunnskap om konstruksjon av dekor-elementer, elementær verktøylære og sikkerhet. Studentene skal også opparbeide god forståelse for bruk av farger som visuelt og psykologiske virkemiddel og ha oversikt over ulike dekorasjonsteknikker. De skal få kunnskap om set-dressing, bruk av rekvisitter og SFX samt innsikt i grading i post-produksjon. Studentene i produksjonsdesign skal oppøve en god kommunikasjon og ledelse av art department.

Gjennom praktisk innføring, kurs, workshops og produksjoner får studentene oversikt over dette emnet, og mulighet til å utvikle sine evner til å gjennomføre arbeidet på en kreativ og profesjonell måte. Tidlig i studiet er fokus på at studentene skal kun arbeide med et fåtall av de tilgjengelige virkemidlene, mens etter hvert som øvelsene blir mer komplekse skal de også anvende flere virkemidler samtidig.

## Klipp

### Beskrivelse

Klipperen er den som setter alle bildeelementene sammen for å skape verkets helhet. Klipperen skal finne det rette materialet og sette det sammen på en slik måte at det holder publikums oppmerksomhet og forteller den historien regissøren ønsker å få frem.

Studiet i klipp ved Den norske filmskolen har som mål å gi studentene de kunnskapene som trengs for å analysere manuset og vurdere det innspilte materialet. Studentene får innføring i de cinematurgiske elementene som har fortellerpotensial. Studentene fordypes seg i kunnskaper om hvordan ideer forsterkes gjennom montasje og om hvordan en kreativ dialog oppstår mellom bilder.

Studiet består av en rekke praktiske øvelser som sammen med klasseromsundervisning og filmanalyser dekker forskjellige områder. Studentene får tett oppfølging og veiledning fra kursledere og faglærere.

Gjennom studiet deltar alle studenter i en rekke obligatoriske felles- og tverrfaglige produksjoner hvor de får testet og utviklet sin kreativitet, håndverksmessige ferdigheter og samarbeidsevner. Klipperne deltar i disse øvelsene, er involvert i utarbeidelse av dreiebok med fotograf og regissør og jobber tett med regi og lyd i etterarbeid. På enkelte øvelser arbeider også klipperen som script for å tilegne seg større innsikt i opptaksprosessen.

Den norske filmskolens bachelor med spesialisering i klipp kvalifiserer kandidater til opptak på kunstfaglig master i klipp, samt gir et godt grunnlag til de som ønsker å gå ut i yrkeslivet og jobbe i klippeavdelingen i film- og tv-produksjon.

## Fokusområder for spesialisering i klipp:

5. Digital redigering
6. Filmspråk og montasje
7. Lyd og musikk
8. Klipping av film og dramaturgi

### *1. Digital redigering*

Emnet gir ferdighet i yrkesrelevante digitale redigeringsverktøy, Off- og On-line, data, nettsystem og levering av lyd, bilde- og VFX filer til ferdigstilling.

### *2. Filmspråk og montasje*

Emnet belyser filmspråkets mange uttrykksmuligheter, og hvordan dette kan bearbeides i klippeprosessen. Her inngår persepsjon av filmbildet og andre audiovisuelle fortellerelement og deres dramatiske påvirkningspotensial. Videre øvelse i den klassiske montasjen, anvendelsen av dialogklipping, handlingsdrevet fortelling, og trening i å se og vurdere autentisitet og skuespill.

### *3. Lyd og musikk*

Emnet i lyd og musikk blir gitt i form av forelesninger og workshops, og vektlegger lydteater, lyddramaturgi, lydlegging og bruk av musikk.

### *4. Klipping av film og dramaturgi.*

Studentene lærer ulike narrative modeller — dramaturgiske, episke — innen litteratur og film, til bruk i den audiovisuelle fortellingen. Kurs av forskjellig varighet inkluderer gjestelærere, og legger særlig vekt på hvordan man bygger en historie mot vendepunkter, og hvordan disse forløses. Studentene øver sine evner som fortellere gjennom korte og lange klippeøvelser fokusert på forskjellige momenter i den audiovisuelle fortellingen.

# Lyd

## Beskrivelse

På en produksjon har lydmasteren ansvar for alle dialog- og lydopptak, mens de i etterarbeidet skaper lydbildet som forsterker og underbygger filmens uttrykk. Lyd gir oss en vesentlig del av opplevelsen vi får fra audiovisuelle medier, og det er lydmasterens jobb å sørge for at den kunstneriske intensjonen kommer frem også i denne opplevelsen.

Gjennom lydutdanningen skal studentene lære å være medskapende — med fokus på lydens kreative funksjon i fortellende film. De skal i tillegg tilegne seg kunnskaper om og ferdigheter i bruk av profesjonelt lydteknisk utstyr både for opptak og redigering.

Utdanningen skal tilføre studentene nødvendig innsikt i lydteknisk teori, cinematurgi, dramaturgi, fortellerteknikk, akustikk, musikk og generell filmforståelse. Det legges stor vekt på å utvikle den enkeltes evne til kvalitativt samarbeid med andre fagfunksjoner som regi, manus, foto, klipp, produksjonsdesign og produsent.

Gjennom studiet deltar alle studenter i en rekke obligatoriske felles- og tverrfaglige produksjoner hvor de får testet og utviklet sine samarbeidsevner og håndverksmessige ferdigheter. Lydstudentene gjør i denne sammenheng en dobbel innsatts gjennom arbeid både på sett og i etterarbeid. I det senere momentet samarbeider man spesielt tett med regi og klipp.

Den norske filmskolens bachelor med spesialisering i lyd kvalifiserer kandidater til opptak på kunstfaglig master i lyd, samt gir et godt grunnlag til de som ønsker å gå ut i yrkeslivet og jobbe med i film- og tv-produksjon og lydetterarbeid.

## Fokusområder for spesialisering i lyd:

1. Kunstnerisk samarbeid: Arbeidsmetodikk i etterarbeid, produksjon og preproduksjon.
2. Sonisk historiefortelling.
3. Lyddesign, Lydteknikk, Akustikk

### *1. Kunstnerisk samarbeid*

Kunstnerisk samarbeid er hovedfokuset i studiet. Gjennom filmøvelser i stigende progresjon for studentene, trening i kommunikasjon, formulering av kunstnerisk intensjon og forventninger til de andre spesialiseringene i filmfeltet.

### *2. Sonisk historiefortelling*

Gjennom praktiske øvelser i egen spesialisering, i tverrfaglige workshops og i hele filmteam trener studentene for å utvikle sine evner som historiefortellere. Lydelementer som dialog, musikk, diagetiske og ikke-diagetiske tilstander, subjektive og realistiske lydbilder er metoder og verktøy som utforskes.

### *3. Lyddesign, lydteknikk og akustikk*

Studentene får kunnskap om lydens historie i den audiovisuelle fortellingen, sett i et teknisk og kreativt perspektiv og lærer om lydens fortellerelementer og dramaturgiske



redskaper: dialog, lydeffekter og musikk. Studentene får også kunnskaper om og øver ferdigheter i lydens påvirkning av vårt sanseapparat — psykoakustikk i praktisk bruk. De lærer om filmmusikkens konvensjoner og begreper. De gjennomgår lyd i forskjellige filmformater, dokumentar, reklame og nye plattformer og medier. Videre får studentene kunnskap i generell lydteknikk og verktøy i opptak og etterarbeid

Studentene får kunnskap om ørets opplevelse av akustiske miljøer og lydens bevegelser i det fysiske og ikke-fysiske rommet. Dette tar også for seg psykoakustikk, klinisk og psykologisk.